

Prodloužení emisní výjimky pro elektrárnu Počerady zatím neplatí. Nevládni organizace a místní spolky podaly odvolání k MŽP

20.5.2024 - | Hnutí DUHA

Prodloužení rozsáhlé výjimky z limitu na emise toxické rtuti z uhelné elektrárny Počerady prozatím nezačne platit, proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje [1] se odvolaly místní spolky Zdraví pro Most, MY Litvínov, ekologické organizace Greenpeace a Hnutí DUHA a expertní skupina Frank Bold Society. Rozhodnutí o výjimce tedy není pravomocné a rozhodovat o něm bude Ministerstvo životního prostředí. Pokud rozhodnutí zruší nebo se do 30. června nestihne k věci vyjádřit, tak 2 z 5 bloků elektrárny budou muset začít plnit emisní limit, nebo zastavit provoz.

Nevládni organizace a místní spolky považují výjimku za nezákonnou, neboť nebyly splněny podmínky pro udělení výjimky dle zákona o integrované prevenci. Takovými podmínkami mohou být jen nepřiměřené náklady na snížení emisí, geografická poloha zařízení nebo jeho zvláštní technická charakteristika. Úředníci však přistoupili na zdůvodnění dobou realizace opatření na snížení emisí, což není zákonný důvod, zejména ne v případě prodloužení výjimky. Krajský úřad také zcela nesprávně akceptoval tvrzení znečišťovatele, že rozsah a doba trvání výjimky nemají negativní dopad na životní prostředí a také stanovil větší výjimku než jsou skutečné současné emise elektrárny a dal jí tedy možnost emise podle potřeby zvyšovat. Úředníci také nedostatečně vypořádali připomínky České inspekce životního prostředí, která považuje navrženou dobu trvání návazné výjimky za příliš dlouhou. Nejbližší obec Volevčice má zase problémy s hlukem, který elektrárna způsobuje.

Elektrárna přitom pro provoz elektroenergetické soustavy a zásobování elektřinou není vůbec potřeba, jak ukázala analýza podrobných hodinových dat o výrobě a vývozu elektřiny [2]. Vláda Petra Fialy navíc ve svém programovém prohlášení slíbila: „Omezíme udělování výjimek z limitů pro emise znečišťujících látek.“ [3]

Vyjádření spolku Zdraví pro Most:

„Rozhodnutí krajského úřadu ignoruje životní prostředí a zdraví nás místních občanů, proto nezbyvá, než obrátit se na Ministerstvo životního prostředí a doufat, že se za životní prostředí a zdraví postaví a nesmyslnou výjimku zruší.“

Petr Globočník ze spolku MY Litvínov říká:

„Pokud by byli dobře nastaveny vztahy s průmyslem, nebylo by možné, za takových podmínek o výjimce vůbec uvažovat. Hnědouhelný průmysl po léta nebyl dobrým sousedem obyvatel našeho kraje. Doba se v tomto ohledu ovšem posunula a dnes by mělo být samozřejmostí, že podobné společenské dohody jako je právě výjimka pro elektrárnu Počerady, musí být oboustranně výhodné. Tedy jak pro průmyslníka, tak pro místní. Nemyslíme si, že tomu tak v tomto případě je, proto se připojujeme k tomuto odvolání.“

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, říká:

„Podáváme odvolání proti výjimce na vypuštění toxické rtuti z elektrárny Počerady, protože krajský úřad zcela ignoroval zájmy životního prostředí a zdraví lidí. Pokud by se dva bloky či celá elektrárna musela odstavit, z hlediska zásobování elektřinou se nic nestane, ukazuje to podrobná analýza hodinových dat o výrobě a vývozu elektřiny. Rozhodně elektrárna nepotřebuje výjimku, natož

finanční podporu provozu. Kdo si zaslouží pomoc státu jsou pracovníci a pracovníce elektrárny, kteří budou v případě odstavení potřebovat novou práci.“

Lukáš Hrábek, tiskový mluvčí Greenpeace, říká:

„Když si firma uhlobarona Pavla Tykače žádala o výjimku, slíbila úřadům, že nainstaluje filtry a bude plnit emisní limity. Po několika letech je situace taková, že firma filtry nenainstalovala a limity neplní a místo toho si žádá o prodloužení výjimky. To je nehoráznost, která je navíc v rozporu se zákonem. Na jedné straně Tykačova firma vyhrožuje tím, že elektrárnu zavře, pokud stát její byznys nepodpoří, na druhé straně v žádosti o prodloužení výjimky slibuje úřadům, že nainstaluje filtry a elektrárna zůstane v provozu i po roce 2027. Tykač tak rozjíždí nebezpečnou hru, kdy se snaží vymoci si úlevy a dotace, na něž nemá nárok a které jsou v rozporu s evropským právem. Pokud mu ale jeho hazard nevyjde, odskáčou to jeho vlastní zaměstnanci.“

Eliška Beranová, právnička Frank Bold Society, říká:

„Krajský úřad zdůvodnil prodloužení výjimky údajně delší dobou realizace technických opatření, než provozovatel původně předpokládal, což není žádný z důvodů pro udělení výjimky podle § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci. Výjimka tak byla udělena v rozporu se zákonem, neboť nebyly splněny podmínky citovaného ustanovení.“

Kontakty:

Jiří Koželouh, Hnutí DUHA, 723 559 495, jiri.kozelouh@hnutiduha.cz

Eliška Beranová, Frank Bold, 773 759 209, eliska.beranova@frankbold.org

Lukáš Hrábek, Greenpeace, 603 443 140, lukas.hrabek@greenpeace.org

Zdraví pro Most, zdravipromost@seznam.cz

Petr Globočník, MY Litvínov, 605 103 959, p.globocnik@gmail.com

Poznámky pro editory a editorky:

[1]
<https://www.greenpeace.org/czech/tiskova-zprava/20299/pocerady-dostaly-dalsi-vyjimku-na-toxickou-rtut-nevladni-organizace-a-mistni-spolky-se-odvolaji/>

[2]
https://hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2024/04/analyza_odstaveni_uhelnych_elektraren_po_cerady_a_chvaletice_2024_04_16.pdf

[3]
<https://vlada.gov.cz/assets/jednani-vlady/programove-prohlaseni/Aktualizovane-Programove-prohlase-ni-vlady-.pdf> (str. 50)

<https://hnutiduha.cz/aktualne/prodlouzeni-emisni-vyjimky-pro-elektrarnu-pocerady-zatim-neplati-nevladni-organizace-mistni>